

NTNU
 NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
 INSTITUTT FOR MEKANIKK, TERMO-OG FLUIDDYNAMIKK

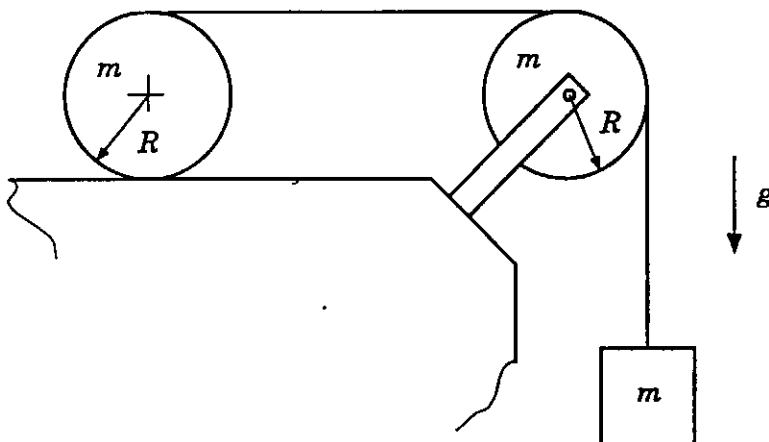
Faglig kontakt under eksamen:
 Navn: Jan B. Aarseth
 Tlf.: (735)93568

EKSAMEN I FAG 61105 OG 66032 MEKANIKK FOR FAK 7

Torsdag 11. januar 1996
 Tid: kl. 0900 - 1300

Hjelpemidler: B2 - Typegodkjent kalkulator, med tomt minne,
 i henhold til liste utarbeidet av NTH, tillatt.
 Rottmann: Matematisk Formelsamling
 Formler i fag 61105 Mekanikk, MTF Mekanikk -95

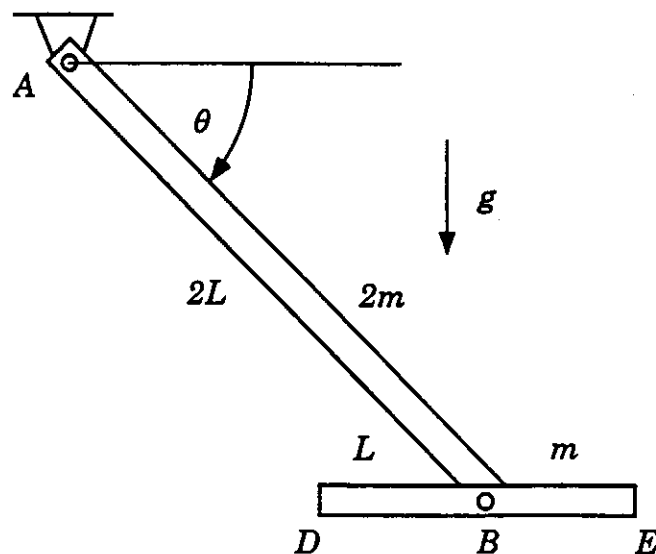
Oppgave 1

En homogen sylinder med radius R og masse m kan rulle uten å gli på et horisontalt underlag. En utøyelig og masseløs snor er viklet rundt sylindere. Snora går over en trinse og er festet i et lodd. Trinsa som kan rotere friksjonsfritt om en horisontal akse, har form som en sirkulær skive med radius R og masse m . Det er tilstrekkelig friksjon til å sikre at snora ikke glir på trinsa. Loddet har masse m og kan bevege seg vertikalt under påvirkning av tyngden.

- Finne loddets akselerasjon samt snorkrafta mellom sylinder og trinse.
- Hvilken betingelse må friksjonstallet μ mellom sylinder og underlag tilfredstille dersom betingelsen om ren rulling skal være oppfylt?

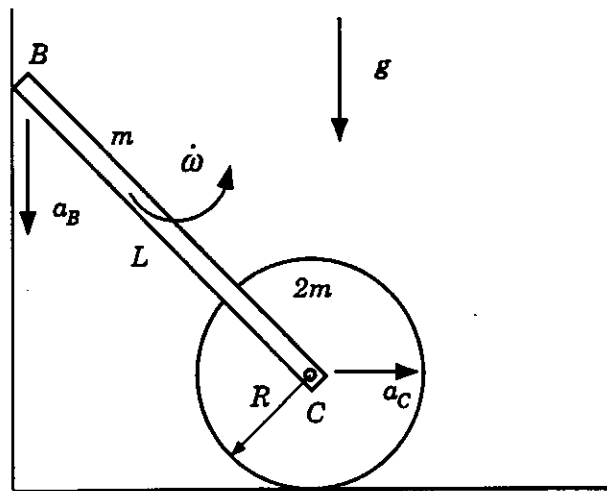
Oppgave 2

En pendel er sammensatt av to tynne, homogene og jevntykkede stenger AB og DE som vist på figuren. Stanga AB har lengde $2L$ og masse $2m$ og kan dreie seg friksjonsfritt om en horisontal akse i A . Stanga DE har lengde L og masse m og kan dreie seg friksjonsfritt om en horisontal akse i B , midt på DE . Bevegelsen starter fra ro med $\theta = 0$. Stanga DE er da horisontal. Tyngdekrafta er g .

- Finn vinkelhastigheten $\dot{\theta}$ og vinkelakselerasjonen $\ddot{\theta}$ som funksjon av θ .
- Finn krafta som virker på stanga AB i A for $\theta = 0^\circ$ og $\theta = 90^\circ$.

Oppgave 3

En homogen og jevntykk stang med lengde L og masse m støtter seg med stangenden B mot en vertikal og fullstendig glatt vegg. I den andre enden kan stanga rotere friksjonsfritt om en horisontal akse gjennom massesenteret C for en sirkulær sylinder med masse $2m$ og radius R . Stanga danner 45° med horisontalplanet. Friksjonstallet mellom sylinder og horisontalplanet er tilstrekkelig til å gi ren rulling. Systemet blir holdt i ro av en kraft (ikke vist på figuren) som plutselig fjernes. Spørsmålene som følger, gjelder alle for tilstanden umiddelbart etter at denne krafta er fjernet. På figuren betyr a_C akselerasjonen av C , a_B betyr akselerasjonen av stangenden B , og $\dot{\omega}$ vinkelakselerasjonen av stanga med retninger som vist. Tyngdekrafta er g .

- a) Vis at følgende kinematiske relasjoner gjelder :

$$a_B = a_C, \quad \dot{\omega} = \frac{a_C \sqrt{2}}{L}$$

- b) Finn a_C samt krafta fra stanga på sylindren i C .